

En fremtrædende Mangel ved Udkastets Art. 16 finder man deri, at der ikke er fastsat Regler for, hvem der i det enkelte Tilfælde skal afgøre, om Overenskomsten er brudt eller ikke, idet dette Spørgsmaal, naar der f. Eks. er Tale om, hvorvidt den ene af de stridende Parter kan siges at have rettet sig efter Raadets Henstillinger eller ej, i høj Grad kan gøres til Genstand for Tvivl. At det ud fra de mindre Landes Synspunkt frembyder store Betæneligheder uden videre at overlade denne Afgørelse til det udøvende Raad, følger af de ovenfor fremhævede Betragtninger angaaende dette Raads Sættelse. Paa den anden Side vilde det maaske ogsaa være en for omstændelig Fremgangsmaade at overlade Afgørelsen til Delegeretforsamlingen, da det naturligvis gælder om at handle hurtigt overfor en retsbrydende Stat.

For at antyde, i hvilken Retning man fra dansk Side kunde ønske de saaledes paapegede Vanskeligheder løst, skal man hidsætte følgende Formuleringsudkast, kombineret med de Regler om Neutralitet, som man efter det tidligere bemærkede fra dansk Side vilde anse for ønskeligt:

»Om et saadant Brud paa Overenskomsten foreligger, afgøres af det udøvende Raad, hvis Afgørelse kan indankes for Delegeretforsamlingen. Saadan Indankning forhindrer dog ikke det udøvende Raad i foreløbig at træffe de Foranstaltninger, som det anser for fornødent for at sikre Opfyldelsen af de indgaaede Forpligtelser overfor den retsbrydende Stat.

Saa længe en Beslutning efter første Stykke ikke er truffet af Delegeretforsamlingen, er enhver Stat, som ikke er fast repræsenteret indenfor det udøvende Raad, berettiget til at erklære sig neutral i det foreliggende Spørgsmaal, og dens Stilling bliver da saaledes som bestemt i den 5. og 13. Haagerkonvention af 18. Oktober 1907. En Erklæring med samme Virkning kan enhver Stat afgive, som ved Afstemningen i Delegeretforsamlingen har stemt mod Beslutningen om Tvangsmidlernes Anvendelse.

En saadan Erklæring skal afgives indenfor en Frist af 14 Dage, fra den Dag, da det udøvende Raads Beslutning om Tvangsmidlernes Anvendelse er blevet den paagældende Stat meddelt, eller fra den Dag, da Afstemningen i Delegeretforsamlingen har fundet Sted. Erklæringen afgives overfor Forbundets Generalsekretær, der meddeler den til samtlige øvrige Medlemmer af Forbundet. En Stat, der paa

denne Maade har erklæret sig neutral, skal dog deltage forholdsvis med de andre Stater i de med Tvangsmidlernes Anvendelse forbundne Omkostninger. Opgørelsen finder først Sted, efter at Tvangsmidlernes Gennemførelse som Helhed er tilendebragt.

Fra en neutral Stat maa Udførsel af Vaaben og Ammunition ikke finde Sted.

Endvidere er Stater, som ikke er fast repræsenterede indenfor det udøvende Raad, berettigede til at erklære sig permanent neutralt. En saadan Erklæring kan igen opsiges med et forudgaaende Varsel af 3 Aar. En permanent neutral Stat kan ikke deltage i Beslutninger om internationale militære Magtmidlernes Anvendelse. Den er uberettiget til at deltage i militære Tvangsforanstaltninger. Derimod er den berettiget til at tilbagevise Krænkelser af sin Neutralitet i Overensstemmelse med de for andre neutralt Stater gældende Regler.« —

Naar man i denne Formulering for de permanent neutraliserede Stater foreslaar en Ret til at opsiges Neutraliteten med en Frist af 3 Aar, er dette begrundet i Hensynet til paa den ene Side at muliggøre en af Udviklingen paakrævet Forandring i den paagældende Stats almindelige politiske Forhold og paa den anden Side at forhindre, at en Opsigelse kan finde Sted med en konkret international Konflikt for Øje. Opsigelsesmuligheden giver desuden den permanent neutraliserede Stat en noget friere og selvstændigere Stilling indenfor Organisationen.

Selv om man ved Bedømmelsen af Ententens foreliggende Udkast selvfølgelig først og fremmest bør have den store principielle Betydning af Tanken om Folkenes Forbund og denne Tankes fremtidige Udviklingsmuligheder for Øje, vil ingen Regering, naar Talen er om at slutte sig til et saadant Udkast, kunne se bort fra, hvorledes Tilslutningen vil virke i den først overskuelige Fremtid. Ud fra en saadan Betragtning frembyder ogsaa Udkastets Art. 17 efter den danske Regerings Opfattelse ikke uvæsentlige Betæneligheder, idet denne Artikel, naar man særlig har dens Funktion i den første Tid for Øje, vil kunne virke som en Slags Alliancebestemmelse bygget paa det nuværende Tidspunkts politiske Konstellationer. Man nærer fra dansk Side nogen Frygt for, at denne Bestemmelse i Praxis først og fremmest kan komme til at virke i storpolitisk Formaaals Tjeneste, og at derfor en Tilslutning til en saadan